

Vurdering av nivået på trekkordningen for elever i frittstående skoler

Kommunene har kostnader for elever selv om de går på friskoler. Evalueringen viser at kommunene har større kostnader per elev enn dagens satser tilsier.

RAPPORT | SIST ENDRET: 17.02.2021

Tittel:

Vurdering av nivået på trekkordningen for elever i frittstående skoler

Rapporten:

Last ned rapporten hos Samforsk (PDF)

ISBN:

978-82-7570-639-1 (Nettutgave)

ISBN:

978-82-7570-640-7 (Papirutgave)

Utgiver:

Senter for økonomisk forskning

År:

2021

Hovedfunn

- Evalueringen viser at kommunene har større kostnader enn 20 % av dagens satser per elev i friskoler.
- Kommunen har marginale innsparingsmuligheter når elever velger et friskoletilbud.
- For å få et trekk som i større grad speiler kommunenes og fylkeskommunenes reelle kostander kan beregning av rammetrekk endres ved at utgifter til skolelokaler ikke inngår i grunnlaget

For høyt trekk

Evalueringen i 2019 og denne evalueringen viser at kommunene har større kostnader enn 20 % av dagens

satser per elev i friskoler. Dagens trekk tilsvarende ikke de faktiske endringene i kommunenes direkte og indirekte utgifter som følge av endret elevtall i friskoler. Trekket som gjøres er for høyt.

Kommunen har marginale innsparingsmuligheter når elever velger et friskoletilbud. Rapporten viser til et innsparingspotensial på studiespesialisering er 74 000 og på grunnskole 78 000 kroner. Dette utgjør hhv. 45 % og 65 % av satsen for 2019. Dette signaliserer at uttrekket på 80 % er for høyt. Dersom vi legger til grunn disse satsene i dagens modell for beregning av rammetrekket for 2019, gir det et redusert rammetrekk på 21,754 mill. kroner.

Endre satsene for rammetrekk

For å få et trekk som i større grad speiler kommunenes og fylkeskommunenes reelle kostander kan beregning av rammetrekk endres ved at utgifter til skolelokaler ikke inngår i grunnlaget (ved å trekke ut kostnader til skolelokaler i satsene for grunn- og videregående skole i dagens modell gir det en reduksjon i rammetrekket på 19,455 mill. kroner).

Videre er det relevant å differensiere satsene for videregående ved å beregne én sats for studiespesialiserende og én for yrkesfaglige utdanningsprogram. Evalueringen viser at dersom vi legger tillegg til grunn en differensiert sats på videregående, med én sats på studieforberedende og én sats for yrkesfaglige utdanningsprogram, gir det en reduksjon i rammetrekket på 19,580 mill. kroner).

Skoler for funksjonshemmede

Når det gjelder skoler for funksjonshemmede, så er det ikke offentlige skoler å sammenligne med. I dagens modell får disse en prisjustert sats som ikke er basert på KOSTRA-tall. Det må vurderes om vi skal gjøre et uttrekk av utgifter til skolelokaler for disse skolen også.

Modell for justering av rammetrekket

Rapporten viser at dersom man skal ha en modell for justering av rammetrekket som legger til grunn totalt antall elever i friskoler, i stedet for endring i elevtall, måtte denne modellen være innrettet slik at det bare var kostnadsendringen ved satsene som ble gjeldende for de friskoleelevene som har bidratt til trekk i rammetilskuddet tidligere, mens full sats bare skulle gjelde for nye elever som har kommet inn i ordningen. Evalueringen har ikke gjort konkrete beregninger på dette.